

Handleiding betere mestbenutting

Voor de groei van gras en mais is de juiste (kunst)mestsoort van belang voor een goede groei en ontwikkeling. Maar de toepassing van de meststoffen is minstens zo belangrijk. Een juiste inzet en management van alle meststoffen is nodig om zo een hoge opbrengst en een hoge voederwaarde te behalen.

Deze handleiding sluit aan bij de leidraad

'Benut N-meststoffen optimaal, te beginnen in het voorjaar'.

Managementaspecten

Bodem	Zorg voor een goede ontwatering en pH van de bodem en pas bekalking toe indien nodig.
Bekalking	<ul style="list-style-type: none"> • Strooi op blijvend grasland bij voorkeur kalk in het najaar, maximaal 2000 kg NW in één keer. • Bij bekalken in het voorjaar op blijvend gras dient tussen toedienen van dierlijke mest en bekalking minimaal vier weken te zitten of een periode met voldoende neerslag, zodat minimale ammoniakverliezen optreden.
Andere nutriënten	Zorg naast een goede N-bemesting voor een goede voorziening met P, K, S en Mg. Ook deze nutriënten zijn van belang voor een goede gewasopbrengst en voederwaarde.
Planning	Maak een plan voor de verdeling van de werkzame N en P uit mest en kunstmest over de gewassen, de verschillende percelen en over het seizoen. Laat de mest analyseren op de samenstelling.
Voorjaar	<ul style="list-style-type: none"> • Geef indien mogelijk alle percelen zo vroeg mogelijk dierlijke mest zodra het wettelijk is toegestaan. De percelen moeten wel goed bereikbaar zijn. • Gebruik op grasland voor de 1e snede kunstmeststoffen met een hoog aandeel ammonium.
Kunstmest strooien	Gebruik een goed afgestelde kunstmeststrooier en kantstrooiapparatuur. Strooi geen kunstmest bij windkracht 5 of hoger.
Weer	Strooi geen kunstmest als er binnen twee dagen 25 mm neerslag wordt verwacht.
Gebruik	<ul style="list-style-type: none"> • Maak onderscheid in de N-gift tussen te maaien en te beweiden percelen. • Maaipercelen 25-30 m³ en weidepercelen 15-20 m³ mest per ha bij gemiddelde gehalten in de mest, anders na rato meer of minder geven. • Vul aan met kunstmest voor maaien of weiden en de juiste opbrengstklasse. • Bemest naar opbrengst en probeer te oogsten waarvoor is bemest. • Is de snedeopbrengst hoger dan verwacht: geef de navolgende snede 25% van de te weinig gegeven N. • Is de snedeopbrengst lager dan verwacht: kort de navolgende snede met 25% van de teveel gegeven N.
Bij N-bemesting lager dan landbouwkundig advies	<ul style="list-style-type: none"> • Kort alle percelen met eenzelfde hoeveelheid stikstof als er te weinig ruimte is om op de landbouwkundige norm te bemesten. • Benut de lichtintensiteit en groeipotentie in het voorjaar door de eerste snede extra te bemesten en de latere sneden minder. Dit speelt vooral op gronden met hogere NLV waarbij mineralisatie in zomer/najaar op gang komt.

Mest en kunstmest	<ul style="list-style-type: none"> • Houd bij de aanvullende kunstmestgift rekening met de werking van de mest en de nawerking van in vorige sneden gegeven mest. • Wacht enkele dagen na toediening van dierlijke mest voordat er kunstmest wordt gestrooid om zo (denitrificatie-)verliezen te verkleinen. Voor de 1e snede kan een paar weken gewacht worden. • Bemest bij voorkeur binnen een week na het oogsten van een snede. Uitstel van bemesten tot zeven dagen na de oogst kost geen opbrengst.
Nazomer en herfst	<ul style="list-style-type: none"> • Geef de laatste mestgift bij voorkeur voor half augustus en bouw de N-bemesting af tot uiterlijk 15 september. Benut zo de N-mineralisatie uit de bodem en eerder gegeven mest. Dit geeft herfstgras: <ul style="list-style-type: none"> • met een lager Ruw Eiwit-gehalte; • met een hoger suikergehalte; • dat smakelijker is.

Grasland inzaaien of herinzaaien

- **Ingezaaid bouwland:** Geef ingezaaide bouwlandpercelen in het eerste jaar 50 kg N en in het tweede jaar 25 kg N per ha extra voor de opbouw van de nieuwe zode. Juist bij een voorvrucht van bouwland kan grasklaver worden ingezet.
- **Heringezaaid grasland:** Geef heringezaaid grasland minder N en benut zo op heringezaaide percelen de 100 kg N per ha die uit de oude zode vrijkomt. Deze 100 kg N geldt ook voor snijmais na gras.

Smakelijkheid van gras

Bevorder op te beweiden percelen de smakelijkheid van het gras, door:

- Alle etgroen percelen te beweiden.
- Geen dierlijke mest te geven op te beweiden percelen.
- In juli/aug 10-15 m³ mest per ha te geven voor het maaien om het risico van kroonroest te verminderen.
- In juli een keer extra te bemesten met 100 kg landbouwzout per ha.
- Na twee beweidingen het perceel te maaien.

Snijmais

Bekalking:

- Een te lage pH kost opbrengst. Bekalk indien nodig, bij voorkeur in het najaar. Als de grond te nat is en een slechte draagkracht heeft, bekalk dan in het voorjaar.
- Bij bekalken in het voorjaar dient er bij voorkeur vier weken te zitten tussen het toedienen van dierlijke mest en bekalking, zodat minimale ammoniakverliezen optreden.

Bodemstructuur: Let bij de teelt van snijmais op het verkrijgen van een goede bodemstructuur. Gebruik een vorenpakker indien kort voor de zaai wordt geploegd.

Groenbemester: Zorg bij de teelt van snijmais voor voldoende aanvoer van organische stof uit dierlijke mest en door het telen van een goed geslaagde groenbemester. Voor een goed geslaagde groenbemester dient deze op tijd gezaaid te worden. Dit kan door onderzaai van gras of door een vroege oogst van de mais, uiterlijk half september, met aansluitend op de oogst inzaai van de groenbemester.

Meer uit mest: Geef bij voorkeur (dierlijke) mest in de rij. Dit geeft een hogere N- en K-werking (meer dan 25 % beter), maar vooral een veel hogere fosfaatwerking (meer dan 100% beter) van de mest.

Andere nutriënten: Zorg naast een goede N-, P- en K-bemesting voor een goede voorziening met B, S en Mg. Bij een krappe mestgift is de Mg-voorziening op zandgrond niet altijd op orde.

